

АУДИТ БУХГАЛТЕРСЬКОЇ ЗВІТНОСТІ ЯК ЗАСІБ ЗНИЖЕННЯ РИЗИКУ В УПРАВЛІННІ

Бухгалтерська фінансова звітність виступає інформаційною базою прийняття більшості економічних рішень в управлінні. Тому вона повинна насамперед бути повною і достовірною. Достовірність її підтверджується за допомогою проведеного аудиту, заключення якого є вирішальним у прийнятті рішень управлінцями.

Це дає можливість розглядати аудит як найбільш ефективний метод зниження інформаційного ризику в управлінні. Так як інформаційний ризик є імовірністю прийняття невірною управлінського рішення через те, що воно зроблено на викривленій, недостовірній інформації, то аудиторська інтерпретація достовірності є підтвердженням направленості аудиту на зниження інформаційного ризику. Позитивний висновок аудитора в цілому може розглядатись як гарантія достовірності бухгалтерської звітності і таким чином забезпечувати мінімальний ризик в прийнятті економіко-управлінських рішень на підставі такої звітності. Для виконання цього завдання в методології аудиту розроблена концепція суттєвості, що поєднується з ціллю досягнення достовірності інформації в аудиті. Значення цієї концепції полягає у тому, що аудитор повинен оцінювати достовірність бухгалтерської звітності в суттєвих моментах, тобто в процесі перевірки він повинен звертати увагу тільки на ті дані звітності, що важливі для її користувачів, і враховувати той момент, що у користувачів можуть існувати певні межі викривлення даних. Концепція суттєвості може реалізуватись за допомогою двох рівноправних способів – кількісного і якісного. Якісний підхід являє собою необхідність використання професійної думки аудитора щодо оцінки достовірності і суттєвості виявлених в процесі перевірки відхилень порядку ведення бухгалтерського обліку на

Демченко Т.А.

Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Сучасний стан та перспективи розвитку державного контролю і аудиту в Україні» 10–12 грудня 2009 р.– м. Київ, 2009. – С. 61–63.

підприємстві і складання звітності від нормативних вимог. Кількісний підхід вимагає від аудитора кількісно оцінювати суттєвість виявлених ним відхилень звітності і помилок, допущених бухгалтерами. Можна зауважити, що нормативна база аудиторської діяльності практично не містить критеріїв застосування якісного підходу, що ставить його використання в пряму залежність від досвіду і людських якостей аудитора.

Таким чином, якщо сума виявлених аудитором викривлень бухгалтерської фінансової звітності більше рівня суттєвості, то аудитор зобов'язаний видати негативний висновок (признати звітність недостовірною), якщо ж загальна помилка звітності менше рівня суттєвості, аудитор має право зробити позитивний висновок (визнати звітність достовірною). Розгалуження прийняття аудиторського рішення свідчить про категоричність показника рівня суттєвості і важливість коректного визначення його значення для забезпечення прийнятної величини загального аудиторського ризику, тобто видачі невідповідного дійсності висновку. Тому ці важливі моменти ставлять перед необхідністю удосконалення методики розрахунку рівня суттєвості для цілей аудиту.

Одним із вирішенням даної проблеми може бути наступна схема процедури розрахунку рівня суттєвості:

- створення переліку потенційних користувачів бухгалтерської звітності підприємства;
- визначення, характеристика і формалізація економічних управлінських рішень, що приймаються кожною окремою групою користувачів звітності на підставі її даних;
 - дослідження способів кількісної оцінки критеріїв прийняття рішень, що застосовуються кожною окремою групою користувачів;
 - формування масивів нормативних значень критеріїв прийняття рішень для потенційних користувачів бухгалтерської звітності;

Демченко Т.А.

Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Сучасний стан та перспективи розвитку державного контролю і аудиту в Україні» 10–12 грудня 2009 р.– м. Київ, 2009. – С. 61–63.

- створення загального переліку критеріїв прийняття рішень потенційними користувачами бухгалтерської звітності з відбором найбільш жорстких нормативних значень;
- виокремлення базових показників для розрахунку окремих рівнів суттєвості по значенню використання в розрахунку критеріїв прийняття рішень користувачами бухгалтерської звітності;
- розрахунок по кожному із критеріїв прийняття рішень величини окремих факторів, а саме базових показників звітності, що достатня для переходу значення фактора через відповідний норматив;
- відбір для кожного базового показника звітності мінімальної із величин проведеного розрахунку і розгляд даної величини в якості окремого рівня суттєвості.

Демченко Т.А.

Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Сучасний стан та перспективи розвитку державного контролю і аудиту в Україні» 10–12 грудня 2009 р.– м. Київ, 2009. – С. 61–63.